

כסיפורים על צה"ל

החייל הצעיר, שעלה אל מטוס הרקולס בנמל התעופה שבמרכז הארץ, לא היה שונה משאר החיילים שנדחסו והצטופפו על קרקעית המטוס. הוא דמה בכל לאותם אלפי חיילים העושים דרכם מדי יום בתחבורה האווירית של צה"ל אל השטח המוחזק בידי צה"ל ממערב ל תעלת סואץ, אחרי שיצאו לחופשה קצרה בביתם שבמדינה.

עדת למקרייחורום, כדי שעצמותיו הצעיר רות לא תכאבנה חס וחלילה. למחרת היום, כאשר התעורר הצעיר ב מדי צה"ל משנתו, רענן וטרי, הוא נלקח ברכב מיוחד של צה"ל לסיוור מאורגן באיוור העיר סואץ, על מנת לראות אזורי הקרבות של צה"ל ולהינות מהנוף האפי ריקאי.

בתום הטיוול המהנה, שוב עלה הצעיר במדים על מטוס התובלה של צה"ל שהטי

הוא היה לבוש מדי צה"ל. לרגליו נעל

האלוף מרדכי (מוטה) גור

חיילי חטיבת הצנחנים בקרב על ירושלים

שהותקנה במכוניות. זוהי שמש עשויה מזכוכית לבנה פשוטה, ואילו אלוף-המישנה רוצה בשמשה עשויה מזכוכית ירוקה, שתשבור את קרני השמש. העובדה שהי עונה היא עונת חורף, בה אין קרני השמש יוקדות ומפריעות לנהיגה, לא שינתה דבר. הקצין רוצה שמש ירוקה.

הסבירו לנהגו של הקצין כי במלאי המיפצל אין בנמצא זוגיות ירוקות. כדי להשיג זוגיות כזאת יש צורך לרכוש מהיבואן המייבא את מכוניות וולבו לארץ. מלבד זאת מחירה יקר ב-500 לירות לערך ממחיר השמשה הבהירה ואת המחיר יש לשלם ליבואן במזומן.

„אין בעיות“ אמר הנהג. נסע לבסיס בו משרת מפקדו וחזר כשבידו הסכום הדרוש לרכישת הזכוכית האורניגלית הי ירוקה במזומן.

העובדה שהמקום אשר תפס הצעיר הבלתי מגוייס במטוס לאפריקה וחזרה, מנעה מחייל אחר של צה"ל לצאת לחופר שה במטוס או לחזור מחופשתו, לא הפריי עה כלל לאותו קצין. גם העובדה שחיילי יחידתו ידעו על כך שאותו צעיר שהתי חזה כחייל צה"ל אינו אלא בנו של מפקד דם, לא הטרידה את מנוחתו. הוא ראה זאת, כנראה, כזכותו הטבעית והלגיטימית. אילו היתה זו תופעה חריגה ובודדת ניתן היה לגנותה, להסתפק בהגשת תלונה נגד אותו קצין ולהביאו על עונשו. אלא שסיפור זה אינו אלא סימפטום בודד של תופעה הולכת ומתפשטת, הופכת לטבעית ומובנת מאליה בעיני קצינים רבים ברמות שונות של הסיקור.

הנה סיפור מסוג אחר, המצביע על אותה תופעה עצמה.

מי יעצור את גל ההסתתרות?

בנקודה זו עלתה חמתו של אחד ממנהלי המיפצל, שלא הבין מדוע בימים טרופים כאלה מתעקש קצין מינהלה בחיל-האוויר שיתקינו במכוניתו דווקא שמש ירוקה. „אני מצטער“, אמר לנהג, „אין לנו מספיק פועלים כדי לבצע את העבודה. רוב הפועלים שלנו מגוייסים ויש לחץ עבודה. נחליף את השמשה אחרי המילחמה.“

חאלטורה

בשירות צבאי

א כל הקצין לא יכול היה להשלים עם גזירה זו. „מה זאת אומרת אין פועלים? אמר, „איפה הפועלים?“ הסבירו לו כי הם מגוייסים ליחידות שונות בצה"ל. „או מה הבעיה?“ אמר הקצין. הוא ביקש לבדוק להיכן הוצב אחד מעובדי המיפצל. התברר שהוא גוייס ליחידת שיריון, ואז סידר הקצין לאותו חייל ביחידת שיריון חופשה מיוחדת, כדי שיוכל לחדר למיפצל על מנת להדפיס לו שמש קדמית ירוקה למכוניתו.

העובדה שאותו חייל שנעדר שלושה ימים מיחידתו, שם מילא תפקיד חיוני, כדי להרכיב שמש למכונית הוולבו, לא (המשך בעמוד 24)

יום אחד, זמן קצר אחרי המילחמה, אירעה תקלה למכוניתו של אלוף-המישנה בחיל-האוויר. כתוצאה מפגיעת אבן, או תאונה מסוג אחר, נפגעה השמשה הקדמית במכונית הוולבו של אותו קצין, שאינו טייס אלא משרת בתפקיד מינהלי. השמשה לא התפוצצה וניתן היה להמיר שיך ולנסוע במכונית עד שתסתיים שעת החירום ואז אפשר יהיה להחליף את ה שמש. אלא שאותו קצין לא יכול היה להמשיך ולנסוע בצורה כזו. הוא שלח את נהגו האישי אל מיפצל לזוגיות מכר ניות, שגוייס לשירות צה"ל, כדי שיחליפו שם את השמשה הקדמית של המכונית הצבאית. בגלל מחסור בכוח-אדם ובגלל להק העבודה עבור צה"ל באותו מיפצל, ניסו להסביר שם לנהגו של הקצין כי ניתן לחדות את התיקון במכוניתו לתקופה מאוחרת יותר. אבל הנהג התעקש: הקצין רוצה שיחליפו את השמשה ומי! התיקון הנדרש בוצע.

תשלום

במזומן

א בך בכך לא הסתיימה הפרשה. כעבור תקופה קצרה חזר נהגו של הקצין אל מיפצל הזוגיות המגוייס כשבספו טענה: מפקדו אינו מרוצה מהשמשה הקדמית

סו חזרה לביתו שבצפון הארץ. שם פשט את מדינו וחזר להיות אורח צעיר לכל דבר.

מעשה

בשמשה למכונית

י יתכן ופיוז החינם, שנערך לצעיר על חשבון צה"ל, לא היה מוזעזע כל-כך לחלא העובדה שהוא לא נערך ביוזמתו. היה זה אביו של אותו צעיר, שהגה את הרעיון הגאוני כיצד לאפשר לבנו מסע מוטס לאפריקה, ואף ביצע אותו בימים שבין ה-26 ו-27 בדצמבר, כשהוא עצמו מלווה את בנו במטוס ואף מסיע אותו ברכב צה"ל בטיול המידברי.

אביו של הצעיר לא היה נוקל או רמאי. היה זה סרן בצה"ל, מפקד באחת מיחידות חיל-הרפואה, שבימי שלום מכהן כדופא מכובד באחד מבתי-החולים בארץ. למרות מעמדו זה לא מצא אותו קצין כל פסול בעקשפת החוק ובהערמה על שילטונות צה"ל, כדי לזכות את בנו בטיול-חינם לאיוור בו הוא משרת. כיוון שצה"ל לא התיר לו לקחת את בנו אל יחידתו, הוא פשוט השיג לו מדים של צה"ל, הציג אותו כאחד החיילים המשרתים ביחידתו, השיג לו אישורי טיסה והשתמש ברכוש צה"ל כדי להסיעו לטיול פרטי באפריקה.

נעליים צבאיות גבוהות ובידו היה תת-מיקלע, כמו לשאר החיילים.

היה רק הבדל אחד בינו לבנים — הוא לא היה חייל כלל. אומנם תוך חודשים ספורים יהיה עליו ללבוש מדים ולשרת שירות חובה בצה"ל, אלא שהוא הקדים לעשות זאת בחצי שנה לפחות. כיוון שטרם גוייס, הוא פשוט התחזה לחייל, כדי לזכות בטיסת חינם על חשבון צה"ל ועם ישראל כולו לטיול מהנה באפריקה.

נסיעת-החינם במטוס הצבאי לא היתה ההישג היחיד של אותו צעיר בן 17 וחצי. כאשר נחת המטוס בו טס בנמל-תעופה צבאי במערב התעלה, המתין לו שם כליי רכב צבאי שהוביל אותו אל אחת היחידות. שם, בחניון הצבאי של אותה יחידה, זכה המתחזה הצעיר לאירוח של אורחים חשובים ביותר. הוא הסב אל שולחן המר פקדים, שהה במחיצתם, וכאשר הגיעה שעת השינה, לא הניחו לו להירדם כאשר החיילים על אדמת המידבר, עטוף בשמי כות או בשקשינה. דאגו לו למיטת-שדה מיוחדת.

כיוון שבאותה יחידה לא נמצאה מיטת שדה פנוייה, ואף אחד מהחיילים שלרשר תם עמדו מיטות כאלה לא היה מוכן לוותר לו על מיטתו, פשוט הוציאו מיטת-שדה מתחת איסוף הפצועים של היחידה. המיר